

Zaměstnanci ve zdravotnictví podle pohlaví

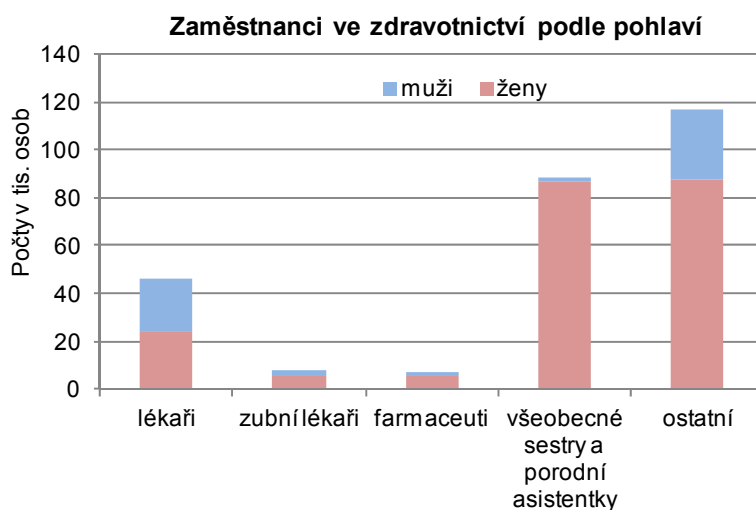
(Graf 6)

Zdroj: ČSÚ

Data jsou k 31. 12. 2013. Údaje jsou čerpány z výkazu E (MZ)4-01 roční výkaz o zaměstnavatelích, evidenčním počtu zaměstnanců.

K 31. 12. 2013 pracovalo ve zdravotnictví 266 272 zaměstnanců. Podíl žen činil 78,4 %. Ženy ve zdravotnictví (s výjimkou nejvyšších pozic na primariátech atp.) převládají, a to jak mezi odbornými pracovníky, farmaceuty či lékaři a zubními lékaři.

Vyrovnaný podíl podle pohlaví zaznamenali lékaři – lékařek bylo jenom o něco málo více než lékařů-mužů (poměr pohlaví zde byl: 52,4 % : 47,6 %). Oproti tomu již název: Všeobecné sestry a porodní asistentky dává tušit, že tady příliš mužů nebude (pouze 1,9 %). Dominance žen byla zjištěna také v případě farmaceutů. Podíl žen zde tvořil více než 80 %.

Naděje dožití při narození a ve věku 65 a 85 let podle pohlaví

(Graf 7)

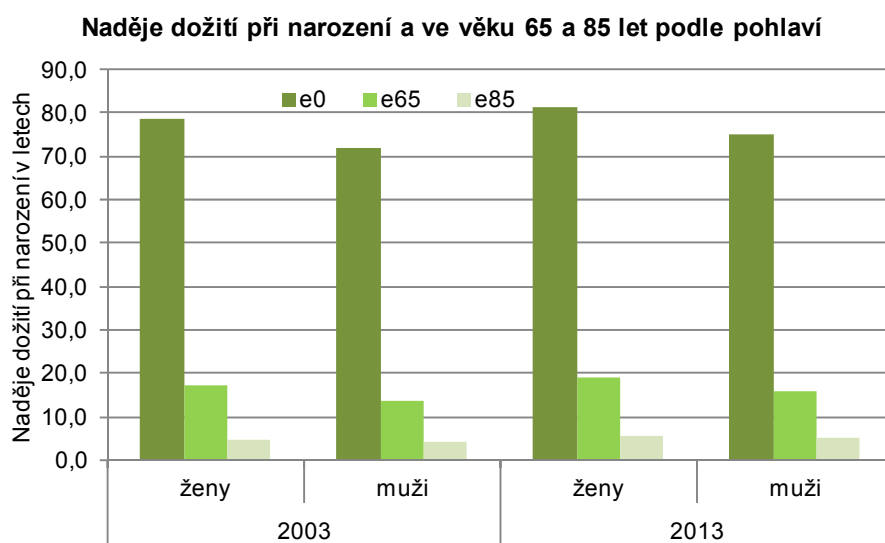
Zdroj: ČSÚ

Naděje dožití při narození vyjadřuje pravděpodobný průměrný počet let, jichž se má právě narozená osoba za stávajících úmrtnostních poměrů šanci dožít.

Naděje dožití při narození (střední délka života) se stále zvyšuje, a to u obou pohlaví. Platí dlouhodobý trend, že ženy se v průměru dožívají vyššího věku než muži – ale již neplatí, že zvyšování naděje dožití je u mužů dynamičtější než u žen.

Mezi lety 2003-2013 se naděje dožití při narození zvýšila přibližně o tři roky jak u mužů, tak u žen. V případě žen vzrostla o 6,5 roku, u mužů o 6 let.

Naděje dožití pětadesátiletých se ve sledovaném období zvýšila v průměru od dva roky, u pětáosmdesátiletých v průměru o jeden rok, a to bez rozdílu podle pohlaví.

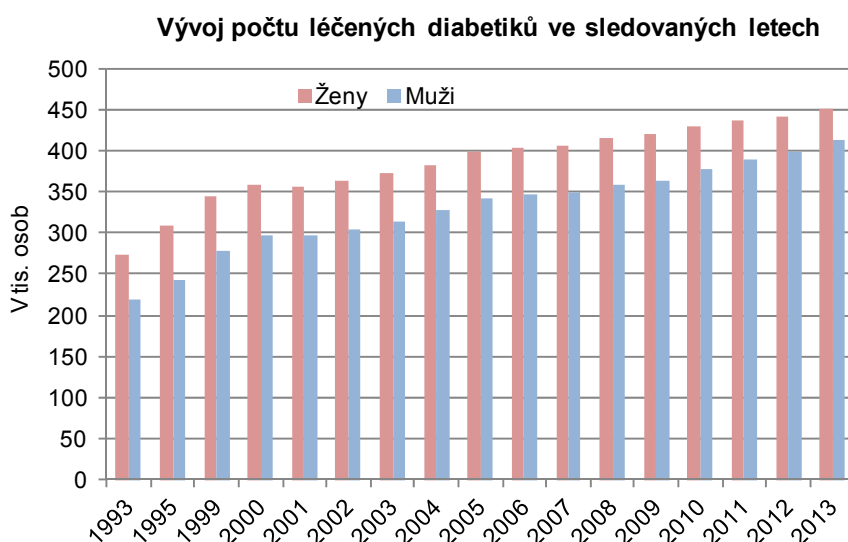
Vývoj počtu léčených diabetiků ve sledovaných letech

(Graf 8)

Zdroj: ÚZIS ČR

Data jsou k 31. 12.

Počty léčených diabetiků rok od roku narůstají, a to u obou pohlaví. Současně dochází ke snižování rozdílů mezi oběma pohlavími. V roce 1995 tvořily ženy 56 % léčených diabetiků. Do roku 2013 poklesl jejich podíl na 52 %. Nárůst počtu mužů je v případě léčených diabetiků mnohem dynamičtější než u žen. Oproti roku 1993 se počet diabetiků v případě žen zvýšil o 64 %, u mužů dokonce o 87 %.

Rozlišujeme diabetes mellitus prvního typu (jedná se o absolutní nedostatek inzulínu) a druhého typu (relativní nedostatek inzulínu). V případě absolutní absence inzulínu je poměr pohlaví v celém sledovaném období, tedy v letech 1993-2013, vyrovnaný a pohybuje se kolem 51 % žen : 49 % mužů. Nárůst počtu diabetiků od roku 1993 do současnosti je zde u obou pohlaví více než dvojnásobný.

U diabetu mellitu druhého typu struktura podle pohlaví kopíruje všechny diabetiky. Podíl žen se ve sledovaném období snížil z 56 % na 53 %. Počty diabetiků – mužů přitom rostly závratněji. Vzhledem k roku 1993 se jejich počet zvýšil o 95 %, u žen došlo k 72% nárůstu počtu léčených diabetiček.

Poněkud odlišná je situace u ostatních specifických typů diabetu (u sekundárního diabetu, který může být zapříčiněn genetickým defektem, ale též onemocněním pankreatu ad.). Od roku 2003 je mezi těmito diabetiky více mužů. V roce 2013 činil poměr pohlaví u sekundárních diabetiků: 46 % žen : 54 % mužů. Počty žen zde vzrostly oproti roku 1993 dva a půlkrát, u mužů dokonce tři celé čtyři krát.

Vývoj sebevražd ve sledovaných letech

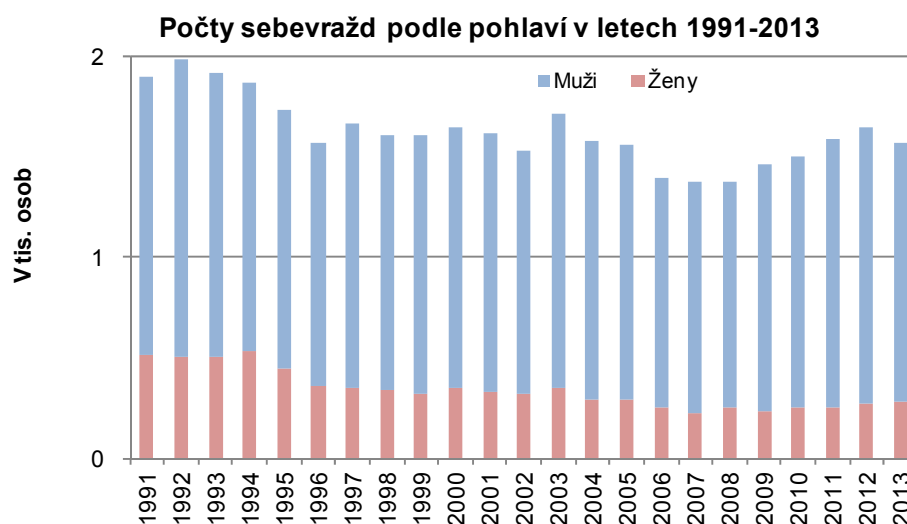
(Graf 9)

Zdroj: ČSÚ

Počty sebevražd ve sledovaném období, tj. od roku 1991 do roku 2013, kolísají – a to u obou pohlaví. Ve všech sledovaných letech platilo, že muži páchali sebevraždy častěji než ženy. Nejvýraznější podíl mužů mezi sebevrahy byl zjištěn v roce 2009 (84,1 % sebevrahů představovali muži). Nejnižší podíl mužů mezi sebevrahy se datuje do roku 1994 (71,6 %).

V absolutních počtech bylo nejvíce sebevrahů mužského pohlaví v roce 1992 (jednalo se o 1 485 mužů), a naproti tomu nejméně v roce 2008 (celkem 1 123 mužů spáchalo sebevraždu).

Nejvíce sebevražedkyň bylo zaznamenáno v roce 1991 (celkem 511 žen), nejméně v roce 2007 (sebevraždu v tomto roce spáchalo 328 žen).

Počty sebevražd podle pohlaví a věku

(Graf 10)

Zdroj: ČSÚ

V roce 2013 sebevraždou ukončilo svůj život 1 573 lidí z toho 81,8 % mužů). Zaměřme se nyní na věkovou strukturu sebevrahů, která se během sledovaných let měnila.

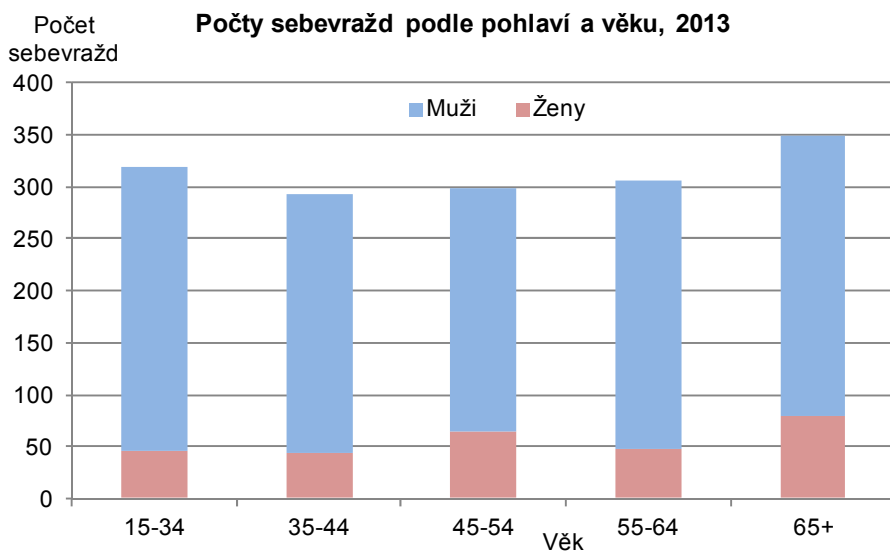
V období 1991-2000 převažovali mezi sebevrahy senioři ve věku 65 a více let. V letech 2001-2006 převzaly pomyslné první místo ve štafetě osoby ve věku 45-54 let a v letech 2007 a 2009 spadalo nejvíce sebevrahů dokonce do věku 15-34 let.

Od roku 2010 páchají sebevraždy nejčastěji opět lidé starší. V letech 2010-11 bylo nejvíce sebevrahů zjištěno ve věku 55-64 let, od roku 2012 je nejvíce sebevrahů znovu mezi osobami ve věku 65 a více let.

Nejvíce sebevražd na 10 000 obyvatel připadlo v roce 1991 (šlo o 18,6 sebevražd na 100 000 osob), nejméně v roce 2008 (počet sebevražd na 100 000 osob činil 13,2).

Struktura sebevrahů podle věku se u obou pohlaví liší. V roce 2013 páchaly ženy sebevraždu nejčastěji v nejvyšším věku (65 a více let), muži oproti tomu ve věku nejmladším, tj. 15-34 let (pomineme-li dětskou složku).

Ve věku 65 a více let spáchalo sebevraždu 28 % všech sebevražděkyň a 21 % sebevrahů-mužů (tedy o 7 procentních bodů méně). Ve věkové kategorii 15-34 let ukončilo svůj život sebevraždou 16 % sebevražděkyň a 21 % sebevrahů-mužů (o pět procentních bodů více). Nejnížší podíl žen mezi sebevrahy byl zjištěn právě ve věku 15-34 let (představoval 14 %), nejvyšší hodnoty dosahoval ve věku 65 a více let (23 %).

Průměrné výdaje na regulační poplatky na jednoho pojištěnce podle věku a pohlaví v Kč

(Tabulka 1)

Zdroj: ČSÚ

Data jsou za rok 2012. Jedná se o průměry v daných věkových kategoriích.

Dokud ještě bylo zavedeno více druhů poplatků ve zdravotnictví, nejvyšší průměrné výdaje připadaly u pojištěných žen na poplatky za recept (v průměru 204 korun ročně na jednu pojištěnou ženu), u mužů se nejčastěji jednalo o poplatky za hospitalizace (v průměru 153 korun ročně na jednoho pojištěného muže). Musíme brát v potaz, že se bavíme o průměrných hodnotách a výsledky jsou ovlivněny řadou těch, kteří žádné výdaje neměli.

Nejnižší výdaje měli muži i ženy shodně v případě poplatků za pohotovost.

Výrazně vyšší průměrné výdaje měli starší lidé, zejména ve věku 65 a více let. Pětaosmdesátiletí a starší vydávali v průměru 500 korun ročně za poplatky na recept a 1 200 korun ročně za poplatky na hospitalizaci. U poplatků na recept nebyl u pětaosmdesátiletých a starších zjištěn výraznější rozdíl podle pohlaví. Zato průměrná vydání za poplatky za hospitalizaci měly v tomto věku vyšší ženy. Ženy ve věku 85 a více let vydaly na poplatcích za hospitalizaci v průměru 1 387 Kč, v případě stejně starých mužů šlo o částku 1 117 Kč.

Věková skupina	Poplatky za recept		Poplatky za návštěvu lékaře		Poplatky za hospitalizaci		Poplatky za pohotovost	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
0-4	100	110	4	5	73	90	37	42
5-9	71	80	8	14	44	54	27	29
10-14	58	59	1	2	52	49	18	19
15-19	83	53	67	44	59	45	20	20
20-24	80	41	131	81	56	42	23	22
25-29	92	47	139	82	87	45	21	20
30-34	104	57	147	88	90	51	19	19
35-39	113	69	153	95	69	58	16	17
40-44	131	85	163	102	72	71	14	15
45-49	162	111	182	116	94	94	13	13
50-54	210	152	205	136	128	134	12	12
55-59	259	211	219	167	157	198	11	11
60-64	312	282	230	194	198	267	10	10
65-69	388	358	265	234	287	368	10	10
70-74	453	415	292	270	421	457	10	10
75-79	513	469	304	298	640	610	11	12
80-84	532	498	272	298	944	791	12	14
85+	504	494	205	265	1 387	1 117	12	18
Průměr	204	148	164	116	193	153	16	18